

Operacions de Separació

Codi: 102403
Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Enginyeria Química	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Marina Guillen Montalban

Correu electrònic: marina.guillen@uab.cat

Equip docent

Antonio Javier Moral Vico

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Tenir cursada l'assignatura Termodinàmica Aplicada

Objectius

L'objectiu bàsic de l'assignatura és que l'alumne aprengui a seleccionar, analitzar i dissenyar diferents operacions de separació controlades per la transferència de matèria i la transmissió de calor.

Objectius específics de l'assignatura són els següents:

- Conèixer les diferents operacions de separació, els seus modes d'operació i possibles aplicacions.
- Comprendre els conceptes físics que constitueixen la base de cada operació estudiada.
- Plantejar i resoldre els mètodes de càlcul habituals i més il·lustratius
- Realitzar el disseny bàsic d'alguns equips de separació

Competències

- Actitud personal

- Analitzar, avaluar, dissenyar i operar sistemes o processos, equips i instal·lacions propis de l'enginyeria química d'acord amb determinats requeriments, normes i especificacions sota els principis del desenvolupament sostenible.
- Comparar i seleccionar amb objectivitat les diferents alternatives tècniques d'un procés químic.
- "Comprendre i aplicar els principis bàsics en què es fonamenta l'enginyeria química, i més concretament: balanços de matèria, energia i quantitat de moviment; termodinàmica, equilibri entre fases i equilibri químic; cinètica dels processos físics de transferència de matèria, d'energia i de quantitat de moviment, i cinètica de la reacció química"
- Demostrar que es comprèn el paper de l'enginyeria química en la prevenció i la resolució de problemes mediambientals i energètics, d'acord amb els principis del desenvolupament sostenible.
- Demostrar que es coneixen les diferents operacions de reacció, separació, processament de materials i transport i circulació de fluids involucrades en els processos industrials de l'enginyeria química.
- Hàbits de pensament
- Hàbits de treball personal

Resultats d'aprenentatge

1. Adaptar-se a situacions imprevistes.
2. Aplicar els fonaments científics i tecnològics de la transferència de matèria a les operacions de separació.
3. Aplicar i identificar conceptes bàsics relacionats amb l'enginyeria química.
4. Avaluar de manera crítica el treball dut a terme.
5. Concebre i avaluar alternatives i fer càlculs de disseny i operació en processos de separació de barreges binàries i multicompostes.
6. Desenvolupar el pensament científic.
7. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi, síntesi i prospectiva.
8. Desenvolupar la curiositat i la creativitat.
9. Escollir entre diferents alternatives per definir processos de separació.
10. Generalitzar els conceptes d'anàlisi i disseny d'operacions de separació per a fer-ne l'aplicació a diferents operacions de la indústria de processos.
11. Gestionar el temps i els recursos disponibles. Treballar de manera organitzada.
12. Prendre decisions pròpies.
13. Prevenir i solucionar problemes.
14. Treballar de manera autònoma.
15. Utilitzar criteris de minimització de residus i de consum energètic en el disseny d'operacions de separació.

Continguts

- 1.- Introducció. Classificació de les operacions de separació. Equilibri entre fases.
- 2.- Destil·lació sobtada (flash)
 - 2.1.- Mescles binàries. Mètodes de càlcul
 - 2.2.- Mescles multicomponents. Mètodes de càlcul.
 - 2.3.- Dimensionat d'equips.
- 3.- Rectificació
 - 3.1.- Operació en múltiples etapes.
 - 3.2.- Conceptes generals. Balanços de matèria i energia.
 - 3.3.- Rectificació de mescles binàries

3.3.1.- Mètode de Lewis (Mètode de McCabe-Thiele)

3.3.3.- Mètode de Sorel

3.4.- Eficàcies d'etapa i eficàcia global.

3.5.- Rectificació de mescles multicomponents

3.5.1.- Mètodes ràpids ("short-cut")

3.5.2.- Mètodes rigorosos.

3.6.- Destil·lació de mescles azeotròpiques.

4.- Destil·lació discontinua

4.1.- Destil·lació simple discontinua

4.2.- Rectificació discontinua. Modes d'operació.

5.- Disseny de columnes

5.1.- Disseny de columnes de plats.

5.2.- Disseny de columnes de rebliment (Alçada equivalent a un plat teòric i unitat de transferència

6.- Absorció

6.1.- Conceptes generals d'absorció y desabsorció

6.2.- Absorció i desabsorció d'un component

6.3.- Absorció i desabsorció multicomponent

7.- Extracció líquid-líquid de mescles immiscibles

7.1.- Equips d'extracció.

7.2.- Aplicació del mètodes de McCabe i Kremser .

7.3.- Extracció líquid-líquid de mescles miscibles

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Absorció	12	0,48	2, 5, 7, 9, 13
Destil·lació discontinua	12	0,48	2, 5, 6, 7, 12, 13
Destil·lació sobtada	10	0,4	5, 6, 7, 13
Disseny columnes de rebliment	10	0,4	2, 5, 7, 13

Extracció líquid-líquid	14	0,56	2, 5, 6, 7, 13
Introducció als mètodes de separació en etapes d'equilibri	5	0,2	2, 6, 7, 9
Rectificació binària	12	0,48	2, 5, 6, 7, 11, 12, 13
Rectificació multicomponent	18	0,72	2, 5, 6, 7, 9, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi	28	1,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Resolució de problema	7	0,28	2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14

Al llarg del curs es realitzaran classes magistrals a on s'introduiran els conceptes dels temes de l'assignatura. En cada tema s'introduiran exemples de càlcul o disseny i es donaran als alumnes problemes per realitzar a l'aula i a casa. Es realitzarà la resolució d'un problema a casa el qual serà avaluable.

Les comunicacions amb l'alumnat es faran a través de l'Aula Moodle del Campus Virtual.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova parcial 1: Separació Flash, Destil·lació binària, destil·lació multicomponent i destil·lació discontinua	45	7	0,28	2, 3, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14
Prova parcial 2: Absorció i disseny de columnes; extracció líquid-líquid	40	7	0,28	2, 3, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14
Resolució de problema	15	8	0,32	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà mitjançant l'entrega d'un problema resolt (15 % de la nota) i 2 proves (45 i 40 %). Per poder fer mitjana a l'assignatura és necessari haver entregat el problema resolt i haver obtingut com a mínim un 4 en cadascuna de les proves parcials.

Els alumnes que no superin l'assignatura mitjançant l'avaluació continuada tindran dret a un examen de recuperació que tindrà com a mínim un exercici de cadascuna de les dues proves efectuades (85%). Es considerarà no avaluable (NA) si no s'ha presentat en un conjunt d'activitats (problema i dos parcials).

Per a cada activitat d'avaluació, s'indicarà un lloc, data i hora de revisió en la que es podrà revisar l'activitat amb el professorat. En aquest context, es podran fer reclamacions sobre la nota de l'activitat, que seran

avaluades pel professorat responsable de l'assignatura. Si la persona interessada no es presenta a aquesta revisió, no es revisarà posteriorment aquesta activitat.

Matricules d'honor. Atorgar una qualificació de matrícula d'honor és decisió del professorat responsable de l'assignatura. La normativa de la UAB indica que les MH només es podran concedir a estudiants que hagin obtingut una qualificació final igual o superior a 9.00. Es pot atorgar fins a un 5% de MH del total d'estudiants.

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, es qualificaran amb un zero les irregularitats comeses que puguin conduir a una variació de la qualificació d'un acte d'avaluació. Per tant, la copia, el plagi, l'engany, deixar copiar, etc. en qualsevol de les activitats d'avaluació implicarà suspendre-la amb un zero. Les activitats d'avaluació qualificades d'aquesta forma i per aquest procediment no seran recuperables. Si es necessari superar qualsevol d'aquestes activitats d'avaluació per aprovar l'assignatura, aquesta assignatura quedarà suspesa directament, sense oportunitat de recuperar-la en el mateix curs. En aquest cas, la nota final de l'assignatura serà de zero.

L'ús de la IA no està permès.

Aquesta assignatura no contempla el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

- Wankat Ph.C. "Separation Process Engineering". 2nd ed. Prentice-Hall (2007)
- Wankat Ph.C. "Separations in Chemical Engineering: Staged Operations". Elsevier, N.Y. (1988).
- King C.J. "Procesos de separación". Reverté, BCN (1980)
- Treybal R.E. "Mass Transfer Operations". McGraw-Hill, N.Y. (1980)
- Coulson J.M. and Richardson J.F. "Chemical Engineering". Pergamon Press (1971)

Programari

Es necessiten coneixements del paquet bàsic de MS Office.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	211	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	212	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt

(SEM) Seminaris	211	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	212	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	21	Català	primer quadrimestre	matí-mixt